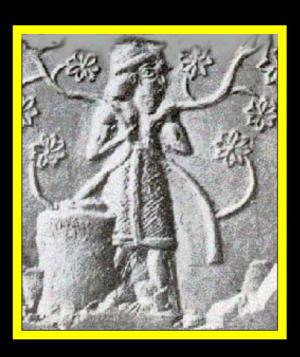
مرشد اليوسف

دوموري (طاووسي ملك) بحث في جذور الديانة الكردية القديمة

مرشد اليوسف

دوموزي (طاووسي ملك) بحث في جذور الديانة الكردية القديمة

اطاههههملك) بحث في جذور الديانة الكردية القديمة

المؤلف

1999

إلى :

روح روزا (جودي)
دلشا (رابرين)
فوزة (زاخو)

سأنتظر العودة رايات النصر .

()

(DUALISM)

	1992
–)	. 1992
() _
	1974
1995 1996	-
	. 1352
	- 1949

```
1995
(1947
                          ( 1934
   630
                              1230
                             . 1851
      1282 681
           .( 1275
  1286
       685
                            .( 1663
    728
                              1327
1/7002
 763
                            ( 1323
       . 1951
```

```
( 1372 774 ) -
1358 - :
732 ) -
( 1331 - 1679 -
1317 :
- ) -
. 1963 1876 -
```

1986 -(-) . 1985

(()) - _ _ _

-

موجز تاریخ نشوء و تطور المیثولوجیا

موجز تاريخ نشوء وتطور الميثولوجيا والديانته الكردية القديمة

1

: 1

13

```
) (ANIMISM) -1832 (TYLOR) .1917
(ANIMA)
```

1943 – 1866 (R.R. MART) (ANIMITISM)

brocklin · new york USA 1990

```
(1856) (FREUD)
       : (1940 - 1854 \text{ frayzer})
                39-38
```

) : . (

.

4

_____4

5. (

(. 9000)

: 7

146 : 6 . 1995 61 : ⁷

. . 8200

1989 - : 8

. 9

(. 8000)

.10

· · · · · 9

() .()

(. 7500)

1.5

· (. 7500) ()

11 . (

(TAYONU)

12

()

12

.14

. 6 : 14

```
(UMA-DA-KAR-DA)

DANGEN)
. 2000
(
H. K.DRIVER
)
:
.(
(KÊ-IN-CÎ)
```

```
(DAR)
    ( DARISTAN ) ( Î STAN )
     (DARBEST) (BEST)
                              .16
        ( OTENE BIJÎTIM )
              76-75-74- 73
                                    15
                                    16
. 1991
```

```
(GAL)
        (GAL)
                       (CIMÊ)
(CAMI)
                         ( GIN )
     (çwîn)
                          ( CEH )
( CEH )
                        ( x u )
             (x u)
                      ( NIN GIR )
                                GIR+NIN
                   27
                                        www.efrin.net
```

```
= GIR+ = NINIY
     ( LOGWIN CI )
= GIN = LO
           . (
               = GI
            ( NENDA )
      (NAN)
             (KALO)
              (DANGER)
                    (KALO)
```

```
(KALO)
                            (LO)
           ( LO )
                   ( LI )
                            (RA)
             : ( RA)
                   (LOGAL-BI-RA)
                . (JI – BOTAN - RA)
                           ( GU )
           (GULIK)
               (DUMO-MI)
   = (M \hat{E})
                    =( DUMO)
KEW)
```

(KALO)

```
( DUM MAM ) . = ( M\hat{E}
                  (A DAN)
        (DAN)
                             (DANEK)
         (danê êvar î)
                      ( ARA)
             ( H \hat{E} RA)
                       (BAR)
            (PAR)
                      (DAR)
(DAR)
                    (KÊSÎ)
                        (HESPÊ KÊSÎ)
               30
                                    www.efrin.net
```

```
( arîsta tarî ) ^{17}
                    (ARDIY TARIY)
                   ( UDUN )
( ATON )
                     ( NEMIR ) ^{18}
  ( NEMÊR )
            (SAR KISATÎ)
      ( SERGISATÎ )
```

```
(GUR)
(GUR)
(GUR)
(GUR)

:
(ÇIMÊ TIMAL)
-
(ÇIMÊ TIMAL)
19
(EME TENE)
-
```

.155 .: 19

(ALAM) - (ALAMAT)

(NU – M Ê S U) -

= (JU) $= (M \hat{E})$ = (N A). (JIN)

(INSÊ) -

(A -GAR) -

```
(ABANNA)
                               (HAWIN)
                     ( UHULU )
            ( x w el \hat{i})
                    (ARA HÛR)
ARA )
                                     (HÛR
                        ) (ari hûr)
                   (HAR AS)
AS )
                               ( HÊRÎN
                     ( MAHAL )
               .( MOXIL)
```

```
( DUMU - BISAN ) - (DOB ) - (DOB ) (DEB ) (DEP ) - (MAK ) - (MAK ) - (RÊSIK ) 20 - (QÎZIK ) ( QÎZIK ) ( )
```

. 21

()

. 22 :23 24 22 S.N K sumrian mythologey HARPER AND ROW new york 1961 23 24) 36

. (

25

25

. 49

•

26

•

: 26

96

. 27

(2) . : (3)

²⁸()

)

H. H. VORDE OSTEM NOVELL No 690 - ²⁷

. : _ 28

. 29

30 **(4)**

()

_

100 - 29

. 31

A. MORTGRT 29 105377A - ³⁰ 102 : - ³¹

. (5) .

. ()

32

. --

/3/ /2/ /11/

(8) .

695 (NEWEL)

.(9)

105 : 32

. /3605/ VA (10)

•

•

) () (. 2500) ()

. 133 -111 . : - ³³

)

.(11) .

)

34

() –

1850

•

800/ 789 PU

10
(12) 5× 10

. 119 : - 34

. 35 . 20

. (13)

. —

143 : 35

57

(14)

(15)

:[1MSOffice]

•

)

•

51

.36():

36

```
37
( . 2350
                           38
       ) (16)
                                  37
  (137 98 28
                                  38
```

```
(17)
<sup>39</sup>(PAPAR
40
                                                                     39
                                                                     40
```

.(

()

.

) . (

. 1000 . 1500

. 41

- <u>-</u> .

(... _ _)

. 217

) – (__

: . 1500

ترتيلة الإله شمس

(...) (...) (...)

. 42

. 274 192

		()	
		·	() ⁴³ ()
()	. ()	()
		() ()	()
		()	

. : 43

```
( .....)
. ( )
. ( .... )
```

59

(....) (....) (....) (....) (...)

```
(...)
    (...)
(...)
(...)
(...)
  (...)
(...)
(...)
(...)
(...)
(...)
                (...)
(...)
(....)
      ·
· (...)
```

() . (...) .((..)

62

(

. ()

.

.

•

.

•

. () () (...) (....) (...) () (...) (...) (...) (...)

(...)
(...)
(...)
(...)
(...)

•

•

279 192 . : 44

__

() 45 ()) (

. 50 -49

()

:

(

. 1200 _1500

46

. ()

.266-256 . : 46

:

. 48

47

231 : 48

()

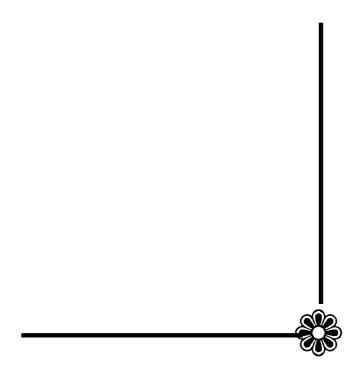
. – . (18)

.(20 -19)

178

)

73

76

DINGER)
49(

) 49

()

78

.()

.

()

()

```
27-23:12
             . 2-1:2
                =DUMO
DUM MAM:
                         DUM
        (O)
               . (MEMO) :
              = JIY =ZIY
DUMOJIY
            DUMOZIY =
```

81

BIRAZIY
BIRA
ZIY
BIRAZIY

(
)
(
)

TUM = TUMO = DUMO TUM BIJIY

96

```
(ZINDIY) JIY =ZIY
  TUMOJIY TUMOZIY
    JIY ZIY
ZIYAN, JIYAN:
   = = =
  =TAWUSIY=TAMZIY=DUMOZIY)
            .51(TAWUSI MELIK
                    .(TEMO)
 T
   D
     S,J G,D
               V,B,M,O,U
            83
                          www.efrin.net
```

1915

1952 (THORKILD JACOBSON)

THE JORNAL OF CUNEJFORM) (STADIES

84

MYTHOLOGY OF THE ANCINT WORLD ANCHOR BOKS NEW YORK

1750

:

:

() ()

()

_

•

-

.

()

0.7

: ()

()

_

90

)

92

· (

()

: :

_

:

⁵³ ()

 $\begin{array}{c}
 \hline
 311-306 \\
 \hline
 200 \\
 \end{array}$: $\begin{array}{c}
 52 \\
 \hline
 53 \\
 \end{array}$

()

. (2350)

.54

=NIN: $=^{55} \hat{E}Y = GY$ =JIY = ZIY = DA

•

137 (–) C. Ê ⁵⁵

PEDSÊ MIN EWIL MÎR BÛ XEUDANÊ CÊSÊ KIBÎR BÛ

BI HEFTÎ SURÊD SILTAN ÊZÎ RAY XEBIR BÛ

)

1980 : 56

73-72

.

: ()

· :

) : (

.

: **●**

: ()

· :

101

:

: •

: ()

•

:()

()

•

106

```
57.
                                                        57
306- 297
```

:() •

() ()

58

: ()

318-313 : 58

```
( DÎNÎ RÎYA RAST)

( )
```

```
) (QEWLÊ SERE MERGE)
```

()

ROJEKÊ JI

ROJANE

XELKÊ ÊRFÎ

ZANE

HÎLÛN JI

MIRNÊ BIDEN

BEYANE

Z ANE

XELKÊ ÊRFÎ

WERIN LI VAN

BEYANA

BIFIKIRA

SITRIKÊ JI

: () EW SÛRRA MIN () DI KUJ Î

DEST Û SER Û PÊ Û QALÎB NIJÎ

MISKÎNO BIN ADEMO HILÛ BIJÎ

JI BANA NIZIL BÛ EW SURRE NESÎBEK EFRAND BÛ BI MIRRE AMÎ

DIRAZINE HEKE

HENDEKE Û

HEKE PIRRE

()

BEHRA HEQ

WETIN Î

NEH MEHA TÊ

SEKINÎ

JI QÛDRETÊ

MEKINÎ

BÛTEMAME JI QÛDRETÊ KIRBÛ

CÎ BEHREKE BI XEMAME BINÊ GSÎRÊTE ES BÛM XULAME

FIKIRÎM LI WÊ

FIKERÊ

LI MERSÛMÊ LI FIRWARÊ

114

MIN ZOR FEREQE KIRBÛ JI WÊ BEHRÊ LIMIN CEMA DI

BUN XIZIM

ÛL Ê ZIM Û C Î NARE

BABÎ MINÊ KARE JI MÊRÊ MÎRA

BI SAYÎ YA D Î WANÊ D FEQÎRA BISAYÎYA

DAY Û BABA

QEWALWÊ DISTRA ÊN DEF Û SIBABA

ILEHIYO TE EM XENÊ KIRÎN BÛ AVA

ILEHIYO TE EM

XENÊ KIRÎN

115

JI BERÎ ROJA EM BIMIRÎN

TE BI WELEDEKÎ NÊR EM SAHÎKIRÎN

()

CI WELEDEK Î

MISKÎNE

DANABÛ LI NAV TABÛTEKE DARÎNE

BI SEVÊ Û ROJÊ HEJÎNE Û QÎRÎNE

ILHÎYO PIRR KEREME

SIFQETA HEBIT LI BIN ADEME

TE EM RAKIRÎNE SER QEDEME

LI SER QEDEMA DI GERRÎYAM

RÛH HATE DEST ÛPÊYAN

ILEHIYO BI TE FIRRIYAM

(. 1500)

59

59

117

.

118

. (

•

:

EF ERDE XANE EBD Û BESER
BAZERGNE⁶¹
HINEKA MALE XO BARKIR,
HINEKA JINA DANE
BIN ADEMO HEZAR SAL
TAMAMKEY MIRATIYI LI SERQE
HETTA BI SAMKEY

63 6 :

DIMAYIKÊ HARDÊ JI KASA MIRNÊ TAMKE

```
( RÛJAWÎ )
. AVABO

( )
( )
www.efrin.net
```

```
GUR)
            (GUR)
KIRAS )
                    (GÛHERÎN
```

:

RUHY

REHMANY

NA BIT

FANY

HERRO LI BER DESTY YEZDANY

(

.

)

.

QEWLÎ PEDSA⁶³

PEDESE MINE PEDSA 64

110 8 : ⁶³
. PEDSA ⁶⁴

124

GÊKIRI GÎYA Û

DE STE

NEQASÊ HEMO

NEQSE

PEDSE MIN MELKÎ

BÊRÎAYE

REBÊ PÎXEMBER U

MIHDÎYE

YESDANÎ MINÎ

JORÎYE

PEDÎSEHÊ MIN

REBÊ SEMDEH

REBÊ MOSA

Û ÎSA Û

MEHEMEDE

SICÛDE HEMÛ JIRA BER PEDSÊ MIN ÊKÎ

MEZINE

PEDSAYÊ HEMO

MÛMINE

REBÊ DENÊ

YEZDANÊ MINE

PEDSÊ MIN QINYAT AVAKER J DUNEUGEWHERE SIPARTIP Û HER HEVT SURÊT HER Û HERE MELEKÊ TAWUS KIRE SERWERE

()

XUDA WENDÊ ME ÊNÎ KIR ESASE⁶⁵ SEM BUYE KIRASE

CARSEM KIR XELASE

HÊ BENÊ ADEMO

66

MESKÎNO JARÛ

ADEMO

AV DÛNYA ME SIT

XANYA

47 8 ⁶⁵

127

WEKE XEÛNA

SIVANAYE

HERRO YARA

HINANE

.

FERZE LISER MÊRÊ MECLISÊ

ROSÊ SÊI CARA DÎWANA XÛ PIRSÊ

GELU KÎ XUERIYÊ Û KI NE XUERIYÊ

> 67. 83 4

:

PADSÊ MIN CEBARE JI DURRÊ EFRAN DI BO CARE AXE Û AVE Û BUYE Û NARE

(LIMEJ)

68

.

84 4

(RÛJÊ)

: -II

) · · · · · ·

. . .

:

() • () ·

: ◆

(): ◆

: **◆**

. 69

(GUH-SEG)

132 www.efrin.net

69

(SERÎ XÛ DANÎ)

(KANÎYA SIPY)

70

86 4 70

. (

; •

(. 8200) (. 7500) – ()

71

; 71

199

•

72 18

()

21 24

. 72

```
(JÊN)
HÊJDY ADARY MELEK JÊN HAT
XUERY
                          18
DENK KIR BUHARY HETA 24
ADARY
                  24
SER DARY XEMLY HETA BIN
DARY
                (JÊN )
       73
                47- 46
                            73
                     8:
```

```
( SERSAL)
(NU JAN)
```

74 (CELLIY HAVÎNIY): 74 140 www.efrin.net

: • (CEJNA CÛMAYÊ)

23

()

; ()

76

230 : ⁷⁵
40 - 8 1996 1 : ⁷⁶

()

: •

20 13

•

GÛR)

(KA

()
XIDIR ILÎAS SAL)
(XELAS

.

) () (₇₇ . 1162 1154

:

:()

- - ⁷⁷ 1/7200

): /29/ (

:

: 305

:

.

•

: . 70 /

⁷⁹ () (

. (

78

355/350 . 98 3-2 -30

146 www.efrin.net

78

()

•

. 80

147 www.efrin.net

80

⁸¹.(1304

THE AMERICAN JORUNAL OF SEMTIC LANGUAGES AND .81 LITERATURES NUMBER 2 –1909 – YEZIDI TEXTS P.110-118

)	(:	-1 -2
(3 1.2)						-2
	()			
:	82		()		-3
(3)						
		()			
		-				82

-1 (1) -2 -(2) : (

	-3	
:		
	-4	
	-5 -6	
	;	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·

151 www.efrin.net

(65)

•

: -7

-8

-10

-11

-9-8-7) -(11-10

:

-1 -2 -3 -4 -5

-6

-7

-8

-9

-10

-11

-12

-1 -2 -3 -4

-5

-6 -7

-8

-5-4-3-2-1) (8-7-6

/4/ (

156

-4 -5 -6

-7

-8

. -5-4-3-2-1) .(8-7-6

)

: -1

-2

(2-1)

()

: ()

.

49 –

: -1

(1) -

) : (

•

()

. -2

(2)

```
-5
                                             -6
                                             -7
                                             -8
                                             -9
                                           -10
-7-6-5-4-3)
(10-9-8
                                           -11
```

) -(11 ()

:

-(12)

162

www.efrin.net

-12

(13) -2 -(14) . (15) -: (

-1

-4

) -(16

) : (-5

--

(17)

;

: : -6

18 –

: -19

19 –

20 –

: -21

-21

: -22 . ()

-24

```
(24)
                                              83
                   109
                      168
                                              www.efrin.net
```

-25 (25) (26) -26 84 (26) 84

(27)	-				- 27	
)	. (
		:().	·	-28	
					-29	
					-30	
					-31	

170 www.efrin.net

-32

32-31-30-29-28

:

: -33

•

(33)

الفصل الثالث

() (BRAHMAN) ⁸⁵

•

181 -135 - 173 -

() (SHRADHA) () 86

______86

```
SARA )
                              ) .<sup>87</sup> (svati
                   (( ))
SILAF BIKÊN
L CEBARE
                                   (( ))
                                          87
                             . 181
```

	WAN	NEBAYÊN	EHLI XÊRE		
BABÊ NEBY	AN			(())
Û CIYANA					
XUA DINA					
WAN J DER	Œ				
⁸⁸ ()				
):		
2_1					
2_1	_				
				•)
				(,
. 97				(
• • •			•		
)
			•		,
		_			
) 79				88
					(
		175			www.efrin.net

قرآن كرير - النساء - الآية (125)

همو أبو الأنبياء: (مجعلنا في ذمرينه النبوة والكناب) قرآن كريم العنكبوت الآية (27)

.

89 (R._DE-VAWX)

:

r-de-vawx_ les brtriavche – hebreys et lhistoire – rewye - bibgye- 89 72- 1925 – bb-5-28

```
(77–76)
                   90
```

252-215 - - 90 nuh =

5-1 .92 (32-31-30) 92 178

(5-4) . 93 (. 1700) (. 538 – . 625) 94): 93 198

. (1) 5-4 95 .96 95 252-217 (96)

. 258 (10-6) 2-1:7

97

```
() (
() (
) (
) (
1994
) (
```

•

- - ⁹⁷
49 2

```
(SARA SVATI)

(SARA SVATI)

(16-15

(6-5:17
```

183

-11 - . - . - . - . - . 98
15

184 www.efrin.net

الفصل الرابع الديانة الكردية الزردشنية

(

•

. (21)

_

```
(22
                         (23)
                  99
                   ) 100
                                 99
                                 100
```

```
<sup>101</sup> . (612)
                 (36)
                                 101
```

```
102
              VEDE
                        . 551-628
                                   102
. 399
                                    103
```

()

.

(VOSATUSPA)

. (77) 104(

. 309 : 104

(DUALISM)

()

3000

. ()

(GATHA)

.105

; :

(KUSHTY) • (YASNA) 106

() •

76 1 2 105 106

() -() -. () -. () -

:

•

()

•

():

:

•

•

_

÷

:

()

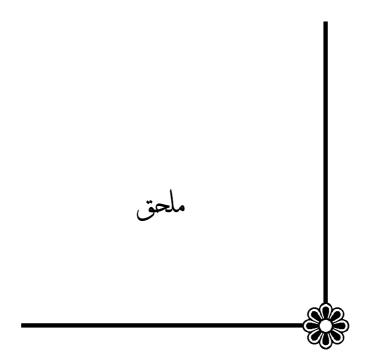
¹⁰⁷(MAGI)

107

·):

.(

196

(22)

قاموس المصطلحات الواسردة في الكناب			
AHRIMAN	:		
AHURAMAZDA	:		
AN	:		
ANNUNAKI	:		
AVESTA	:		
	В		
BRAHMA	:		
BRAHMAN	:		
BRAHMI	:		
BRAMANISM	:		
D			
DAKHAMS	:		
DEVAS	:		

DINGIR	:
DUALISM	():
DUMUZI	. ():
DYAUS	:
EA	- :
AYA	:
ENKI	:
ENLIL	÷
ERESHKIGAL	:
	F
FERTILTY	: :
FIRE	:
	G
GLGAMESH	:
	Н
НАОМА	. :
HINDUISM	:

	I					
	1					
INANA						
	K					
KIRAS GUHARIN			:			
KI	,	•				•
KINGO					:	
						M
ME)		(:	
MAGI				<u> </u>		
MAGI = MAGGUS					•	
MAZDAISM					•	
MITHRA					:	
	N					
NANNAR					:	

NIMROD		:
NUSKO	:	
	P	
PINDA		:
PAPAR		•
		S
SATE		:
SHRADHA	:	
SIN		:
	Т	
TESHUB	:	
TOTEM	:	
TRANSMIGRAT ION	:	

	U	
UTNAPISHTIM		:
UTO		•
	Z	
ZARAASER		:

	. :		1
	•		-2
			: . 1986
•			-3
		:	-4
. /192/			-5
			-6
	. :		-7
	. /146/	· :	-8
		:	-9
		•	-10
. 1991		· . :	-11

-12
-13
-14
-15
-16
10
-17
-18
-18 -19
-20
-21
-22
-23
-24
1791
-25
-26
-27

	:			-28
	199	:		-29
	:			-30
173			:	-31
	•	:		-32
		·		-33 -34 -35
	. :			-36
•		:		-37 -38

 7
 6
 5
 4
 3
 2
 1
 :
 -39

 8
 6
 5
 4
 3
 2
 1
 :
 -40

 .
 .
 :
 .
 :
 -41

 1995
 61
 :
 .
 -42

 .
 :
 .
 -43

 78
 77
 76
 75
 74
 73
 :
 -44

- 45-ENCYCLOPEDIA OF MYTHOLOGY LARSOUSSE.
- 46-ALPH ENCYCLOPEDIA HISTOTRY BEGENS AT SUMER .SAMUIEL KRAMER .
- 47- ANCINT IRAQ . GEORGE ROUX.
- 48-MEDDLE ESTERN MYTHOLOGY . S.H. HOOKE
- 49- MYTHOLOGY OF THE ANCINT WORLD , N .Y SAMUIEL KRAMER
- 50- SUMERIAN AND MITHS AND EPICULES AN ANCINT NEAR STERN TEXTS . SAMUIEL KRAMER
- 51- SPEISER, E. A. AKKADIAN MYTHES IN ANCINT

NEAR STERN TEXTS

52- THE AMERICAN JORUNAL OF SEMTIC LANGUAGES AND LITERATURES NUMBER 2 –1909 – YEZIDI TEXTS P.110-118

3	
5	
9	
161	
175	
189	
208	
217	

مرشــد اليوسـف m.yousef@gawab.com : : () : SUR GUL) (ROJDA)

. 1987

. 1989

209

